

Særudstilling om Prins Aage til Danmark og andre danske legionærer

Under anbefaling af H.K.H. Prins Joachim

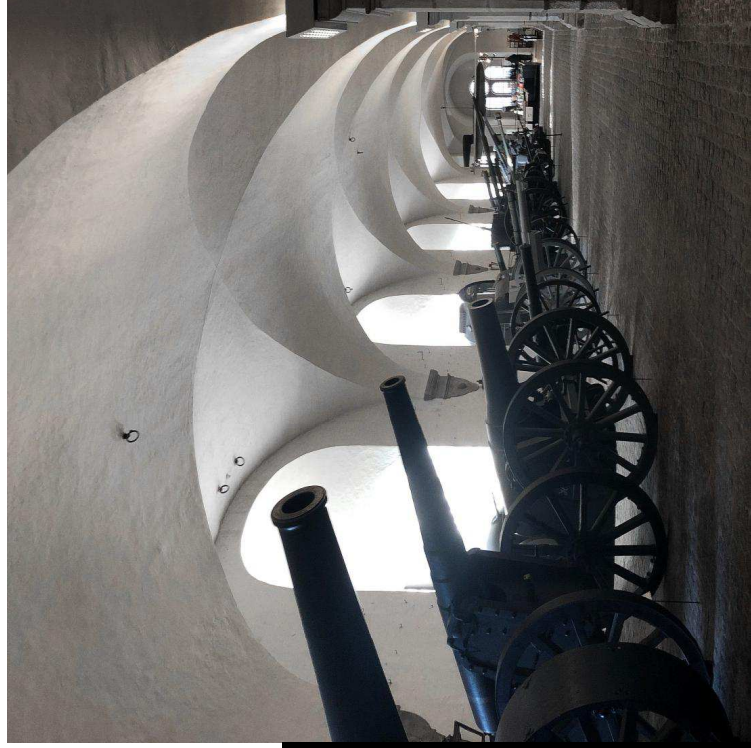

Indledning

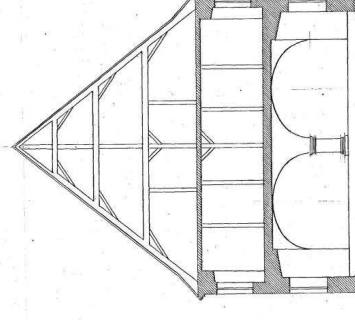
Livgardens Historiske Samling er, i et samarbejde med Krigsmuseet / Nationalmuseet og Den Franske Fremmedlegion, i færd med at planlægge en særudstilling omhandlende Prins Aage og udvalgte danske fremmedlegionærs historie. Projektet støttes af den Franske Ambassade i København og anbefales af H.K.H. Prins Joachim.

Særudstillingen faciliteres af Livgardens Historiske Samling og huses af Krigsmuseet / Nationalmuseet.

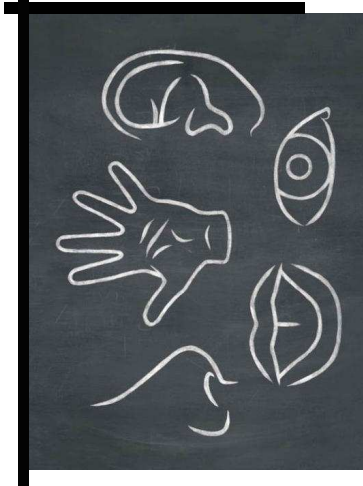
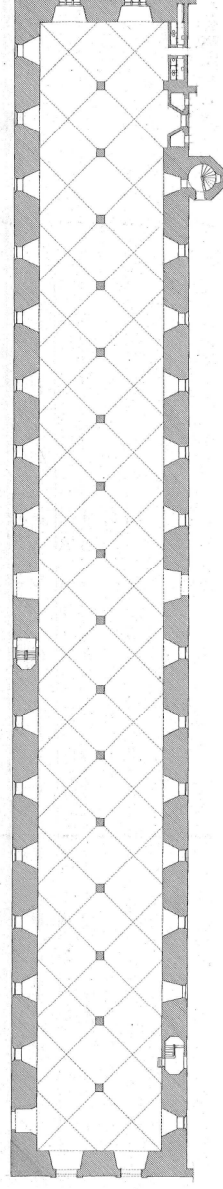
Den 150 m² store udstilling åbnes i København i forbindelse med Den Kongelige Livgardes årsdag i 2023 (30. Juni) og den vil vare frem til og med vinterferien 2024.

Selve særudstillingen planlægges og udvikles i samarbejde med det danske firma Spørring A/S, som vil stå for den museale infrastruktur (montrer, teknisk udstyr, lys og lyd m.m.) samt udvikling af de mere interaktive, visuelle udstillingselementer.

Den museale infrastruktur vil efter endt udstilling tilgå Livgardens Museum og således blive genanvendt i nævnte ramme.

Baggrund

Baggrunden for særudstillingen er 100-året for Prins Aages afgang fra Livgarden og tilgang til Fremmedlegionen i 2023.

Fremmedlegionen har et særudstillingstema omhandlende prinser i Legionens tjeneste i 2023, hvortil det er forventningen, at der udlånes genstande fra Livgardens Historiske Samling samt indlånes genstande fra Fremmedlegionen til udstillingen i København.

Omdrejningspunktet for udstillingen vil være de mange danske frivillige, som har kæmpet for Frankrig - dette primært i regi af Fremmedlegionen, men der vil også være referencer til de øvrige danske, som har kæmpet for Frankrig i andre enheder - særligt i perioden under Den første Verdenskrig.

Udstillingen er derfor i bred forstand en markering af og hyldest til de dansk-franske militære relationer.

Indleden tryk havde jeg Bædy af en ung fransk Tourneebel,
som jeg kaldet 4, 5 dage hos mig i Posten, og som jeg
først mindst overalt i Løkken til de alle første Posten.
Hans fik først og Lyklighed til at se Leguonæren i Visk:
sunde, samt de hvordan de behandlede. Han var
begejstret om alt, hvad han så, og jeg tror nok, at
han nu kan skrive nogle gode Ark. De med Lovet
demonstratus lignehistorie. Jeg sender Dig her
med et Par ampellets, som er laget af mig i Posten,
jeg tænke at du nu synes om dem. Er du nogen

Prins Aage vil, bl.a. pga. de særlige artefakter, som findes i Livgardens Historiske Samling, samt den betydning prinsen har den dag i dag i Fremmedlegionen, være et naturligt omdrejningspunkt for udstillingen.

For at bredde fortællingen om den store danske indsats mere ud, vil der blive inkluderet godt ti andre danske legionærskæbner.

Disse vil være fra Prins Aages samtid og frem til nyere tid. Torben Hage, som bl.a. var inspirationskilde til Prins Aages valg af Fremmedlegionen og ven med prinsen samt kaptajn Lund, der omkommer ved Vestfronten i 1915 - og hvis fremmedlegionæruniform findes på Krigsmuseets samlinger - vil f.eks. være to af de ti skæbner, som vil blive medtaget.

Budget

Projektstyring og koordinering	kr.	192.500,-
Produktion af udstillingselementer, overordnet struktur og zoner samt monterer	kr.	3.025.000,-
Grafisk produktion og grafisk montage	kr.	275.000,-
AV-løsninger. Skærme, projektorer og styring	kr.	1.925.000,-
AV-programmering og filmredigering	kr.	825.000,-
Produktion af indhold, programmering og tests	kr.	797.500,-
Dioramaer og Interaktionselementer	kr.	1.375.000,-
Lys- og lydsystemer	kr.	742.000,-
Lys- og lyd programmering	kr.	302.500,-
Levering og montering. Montage og udstillingsopbygning samt transport og logistik	kr.	632.500,-
Honorar - udstillingsdesign, grafisk design samt koordinering og tilsyn	kr.	1.485.000,-
Projektleder/ udstilling (01.09.2022-30.06.2023)	kr.	629.200,-
Indholdsproducent/ konsulent/ udstilling (01.01.2023-30.06.2023)	kr.	484.000,-
Fotograf og billedbehandling	kr.	242.000,-
Katalog - opsætning, tryk, grafiker, korrektur og redaktion	kr.	192.500,-
APP-udvikling	kr.	275.000,-
Transport og forsikring af genstande	kr.	275.000,-
Omrøking af kanoner (i Kanonhallen/ Krigsmuseet)	kr.	88.000,-
Oversættelse (Fransk/ engelsk) af udstillingstekster, APP-indhold og katalog	kr.	275.000,-
Rejseomkostninger (DK-Fremmedlegionen)	kr.	27.500,-
Elektriker	kr.	27.500,-
Tekniker/ Alarmer (tilslutning til Nationalmuseets system)	kr.	55.000,-
Reception/ udstillingsåbning	kr.	33.000,-
Samlet budget beløb (incl. moms og incl. overhead på 10%)	kr.	<u>14.181.200,-</u>

Prins Aage som rekrut (1907),
Livgardens Historiske Samling

Brev fra Prins Aage (1924),
Livgardens Historiske Samling

*Indsend dig love til Sivig af en mig kære hilsning,
som jeg selvst 4. 5. lige kom mig i beting, og som jeg
føle mig selv i det hele til de alle første beting.
Hvor det kom sig og jeg til at se sig selv i det
sunde, som de kom som de kom. Men som
jeg vil se det, som det kom som det kom, og som jeg
kun mig selv i det hele til de alle første beting.
Men det kom sig og jeg til at se sig selv i det
sunde, som de kom som de kom. Men som
jeg vil se det, som det kom som det kom, og som jeg
kun mig selv i det hele til de alle første beting.
Men det kom sig og jeg til at se sig selv i det
sunde, som de kom som de kom. Men som
jeg vil se det, som det kom som det kom, og som jeg
kun mig selv i det hele til de alle første beting.*

Kronprins Frederik d. 9 og Prins Aage,
København 1939

Prins Aages "cantine",
Den Franske Fremmedlegions Samling

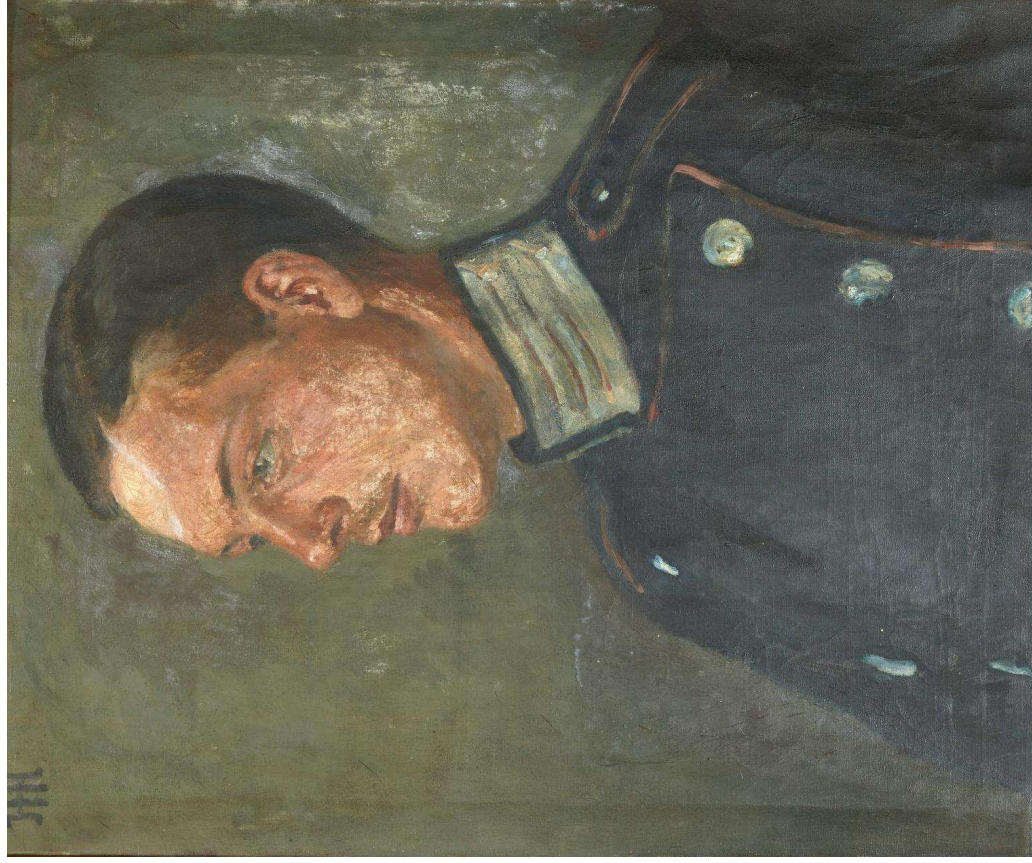
Prins Aages spidshue fra Livgarden,
Den Franske Fremmedlegions Samling

Prins Aage i felten med Fremmedlegionen (1924),
Livgardens Historiske Samling

Prins Aages røde officeralljærke med det store
ordensspænde, Livgardens Historiske Samling

Maleri af Prins Aage som rekrut (1907),
Livgardens Historiske Samling

*“Til slut udfoldede mine ønsker sig i handling,
og da øjeblikket var gunstigt,
bad jeg den franske militærattaché i København
om at skaffe mig en bestalling i Fremmedlegionen.*

*Så snart jeg fik meddelelse om, at jeg ville blive antaget,
søgte jeg min afsked fra Garden, og da jeg endelig
modtog min udnævnelse den 28. december 1922
havde jeg ikke andet at gøre end skaffe mig et pas,
pakke kufferter og rejse til Paris for at ekvipere mig.”*

Prins Aage i “Tre års kampe i Fremmedlegionen” (1927)

Omtale af prins Aage i **GARDER** BLADET 2013.

Prins, garder og legionær

Mange danske officerer har haft fremragende udenlandske tjenesteforløb, men én officers virke i udlandet udmærker sig fra de øvrige. Det er ikke kun ved tjenestens forhold, karakter og længde, men fordi officeren bliver en del af en myte, som i første omgang tiltrækker ham og som i hans eftertid - og stadig den dag i dag - bidrager til fortællingen om Den Franske Fremmedlegion. Officeren er prins Aage. Han starter sin officerskarriere ved Den Kongelige Livgarde og bliver senere officer i og myte ved Den Franske Fremmedlegion.

En afholdt officer ved Livgarden

Prins Aage møder ved Den Kongelige Livgarde den 10. maj 1907. Efter sin rekruttid ved Livgarden begynder prins Aage i officersskolens næstældste klasse senere samme år. En af prinsens officerslevskolleger, Kristian Knudtzon, senere oberst og chef for Livgarden, beskriver prinsen som en livfuld kadet med strålende humør og med en charme som indtager kolleger og lærere. Knudtzons vurdering af prins Aage kan genfindes i mange beretninger fra gamle gardere, der beskriver en officer og chef, der er forud for sin tid, hvad angår mandskabsbehandling.

Prins Aage bliver udnævnt til sekondløjtnant den 26. marts 1909 og til premierløjtnant 1. oktober 1909. Fra udnævnelsen til premierløjtnant i 1909 frem til 1914 er prins Aage tjenstgørende officer ved Den Kongelige Livgarde. I januar 1914 træder prins Aage efter eget ønske uden for nummer og tager derefter på et længere ophold i udlandet.

Prins Aage afbryder imidlertid sin udenlandsrejse for at blive mobiliseret til sikringsstyrken ved den 1. Verdenskrigs udbrud. Midt august 1914 genindtræder prinsen i nummer ved Livgarden.

Udlængsel

Prins Aages udlængslen er imidlertid stor og i 1913 opnår han tilladelse til at følge den græske hærs hovedkvarter under krigen mellem Grækenland og Bulgarien. I foråret 1918 ledsages prins Aage af Knudtzon under en rejse, der har til formål at bese militære institutioner i England og Frankrig. Fra december 1919 og et år frem til december 1920 er prinsen på et længere og særdeles succesfuldt tjenestephold ved 16. Jægerbataljon i Metz.

Springet til Legionen

Springet til Legionen kræver grundige overvejelser bl.a. i forhold til prinsens familære forhold. Set ud fra økonomisk perspektiv bliver valget truffet ved Landmandsbankens krak i september 1922, hvor prinsen mere eller mindre mister hele sin formue. Kort tid efter henvender pris Aage sig til den franske militærattaché i København for at drøfte sine overvejelser om fransk tjeneste. Skal man tro prinsens begejstrede beskrivelse af samtalen med militærattachéen, så er han allerede på vej til Paris med tog selv samme aften som samtalen finder sted. Vagtbogen fra løjtnantsvagtten på Amalienborg antyder, at afrejsen til Frankrig nok er sket knapt så spontant. Under den 23. december 1922

Prins Aage som rekrut ved Den Kongelige Livgarde, 1907.
Prins Aage (1887-1940), var søn af prins Valdemar og dermed kong Christian 9.s barnebarn.
Livgradens Historiske Samling.

står nemlig følgende anført: *"Kaptajn Prins Aages sidste Kongevagt (forløbig) den 60. i løbet af 2 Aar før Afrejsen til Marokko!"*. Ved årsskiftet 1922/1923 bliver prins Aage afskediget i nåde og med ventepenge til udgangen af juni 1923. Han udnævnes samtidig til kaptajn à la suite i fodfolket med tilladelse til at bære den for faste officerer af Livgarden fastsatte uniformer.

Prins Aage som kaptajn i Den Franske Fremmedlegion.
Fotograferet i posten La Kelaa, september 1924.
Livgardens Historiske Samling.

I frontlinjen med Fremmedlegionen

I foråret 1923 melder kaptajn prins Aage sig til tjeneste ved Legionens 2. regiment i Meknes i Marokko. Kort tid efter kommer han, som forbindelsesofficer, første gang iilden. Han udmærker sig flere gange ved at udvise stort mod, dømmekraft og besluttsomhed.

Indsatsen belønnes med det franske krigskors og hædrende omtale. Omtalen når helt til Garderbladet, hvor hans ven og officerskollega, baron Wedell-Wedellborg, beretter:

"Prinsen fik Krigskorset overrakt ved en Revu paa den franske Nationaldag den 14. juli. Hans General, General Palmireau hæftede Korset paa hans Bryst for Fronten af

Bataillon og gav ham derefter er Kys paa begge Kinder. Derefter læste en Officer af Generalens Stab med høj, vibretende Stemme et Punkt op af Dagsbefalingen (...)
Under Operationerne i 1923 i Midt-atlas har han stadigmeldt sig frivillig, hver Gang der var Tale om farlige Hverv, Særlig i Kampene ved Bou Arfa, Bon-Kharnauj og d'El Mers (...)".

I begyndelsen af 1924 overtager prinsen kommandoen over 2. Regiments beredne kompagni, hvilket er en udnævnelse, der taler for prinsens høje militære egenskaber. Kompagniet deltager i sikrings-tjeneste langs grænsen til Spansk Marokko.

Prins Aage beskriver tjenesten på følgende vis:

"Jeg maa sige, at det var en haard omgang: men jeg slap godt fra det, idet mit Kompagni i de 8 maaneder, i hvilke jeg førte Kommandoen kun havde 5 dræbte og 6 saarede".

I 1925 er Prins Aage tilbage i stabstjeneste som efterretningsofficer. I juni måned beordres han til fronten mod de velorganiserede Rifkabylerne. Prinsen fremhæves igen for sin indsats. Og igen når omtalen Garderbladet.

Denne gang i "Dagsbefalingen for de gamle Garder", hvor man kan læse:

Garder i Felten. - Dekoreret for Fronten af Legionen med Tapperhedskorset". I perioden 1926-1928 gennemgår prins Aage krigsskolen i Paris. I 1929 er han tilbage i Marokko, hvor han igen udmærker sig.

I 1934 gør han tjeneste ved en motoriseret afdeling i det sydlige Marokko og året efter udnævnes han til bataljonschef. I det følgende år bliver prins Aage betroet flere diplomatiske opgaver. Det franske udenrigsministerium sender ham f.eks. på en tre måneders foredragsturné i USA.

I begyndelsen af november 1935 tiltræder prins Aage sin sidste stilling i Den Franske Fremmedlegion, som bataljonschef for 3. regiments 2. bataljon.

På besøg i Danmark

I 1937 er prins Aage på sygeorlov i Danmark. Her får han lejlighed til at hilse på sin søn, greve Valdemar, der er i værnepligtig ved Livgarden.

Det er ikke første gang prins Aage er i Danmark. Allerede i 1926 holder prinsen et foredrag (med lysbilleder) i Garderforeningen i København.

Rammen omkring foredraget vidner om prinsens store popularitet ved Livgarden: "I Salens Baggrund vejede Skytteforeningens og Garderforeningens Fane, i Hjørnerne stod Livjægerne Fanevagt med oppløst Bajonet, i den store Musikrotunde saas Livgardens Musikkorps i Uniform, og Salens Gulv og Loger var tæt besat af et festklædt og forventningsfuldt Publikum".

Og om afslutningen på foredraget berettes der følgende i Garderbladet: "Tilhørerne (takkede) ved at at bringe Foredragsholderen minutlange Ovationer, og for ret at hylde ham blev (...) "Hilsen til Prins Aage" (Mel. Rygaard-Flaget) afsunget under uhyre Bifald (...) Aage takkede for Aftenen og udbragte et "Danmark leve".

Omtale af Prins Aages genbegravelse i L'Echo d'Oran, 11. marts 1947. Prins Aage genbe graves to gange.

Første gang i 1947, hvor han overflyttes til Legionens kirkegård i Sidi-bel-Abbes i Algeriet og igen i 1962 hvor han overflyttes til Legionens nuværende kirkegård i Puylobier i Sydfrankrig.

Genbegravelsen vidner om prins Aages store betydning for Legionen. *Livgardens Historiske Samling.*

Prins Aage's

Bog om sin Deltagelse i Tre Aars Kampen i Fremmedlegionen

udkommer den **6. December,**
men Forudbestillinger kan modtages i enhver Boglade.

Bogen er oversat af Admiral Carstensen.

GYLDENDAL

Sine Oplevelser gennem 3 Aar har han nedskrevet i en Bog, som han i Begyndelsen af 1927 udsendte i Amerika efter sin Foredragsturné gennem Staterne, og som nu ogsaa vil forelægges paa Dansk. Prins Aages Bog følger den Tid, da han endelig fik Lejlighed og Lov til det, er ikke til at undre sig over.

Mod og Koldblodighed. Hans Beskrivelse af Felttoget mod Abd-el-krim, der kostede Frankrig saa store Tab af Mandskab og Penge, er langt mere spendende end nogen opdigtet Beretning og virker langt mere interessante end nogen Korrespondents Referat. **Pris 6,75; Bb. 13,50.**

Omtale af prins Aage som "Tre års kampe i Fremmedlegionen" fra Garderbladet, december 1927. *Livgardens Historiske Samling.*

Prinsens nære tilknytning til Den Kongelige Livgarde viser sig ogsaa ved hans deltagelse i regimentets 275-år jubilæum i 1933, der bliver fejret på Jægersborg Kaserne og Ermelundssletten.

Besøget i 1937 bliver prinsens sidste besøg i Danmark. Prins Aage vender tilbage til sin bataljon. Den 2. Verdenskrig bryder ud og prins Aages bataljon beordres til Narvik. Bataljonschefen, der er alvorligt syg, følger imidlertid ikke med. En begyndende forkølelse går over i en alvorlig lungebetændelse.

Den 29. februar 1940, to dage efter bataljonens afmarch, dør prins Aage.

En myte i Fremmedlegionen

Prins Aages karriereforløb ved Den Franske Fremmedlegion er helt ekstraordinært. Ud over den lange tjenestetid er det særligt hans forståelse for mandskabsbehandling og hans indsigt i de underordnede legionærers vilkår og forhold, der selv den dag i dag - mere end 65 år efter hans død, bidrager til Legionens identitet og selvforståelse.

Dette formidles bl.a. i Legionens Museum, hvor flere genstande med relation til prins Aage findes udstillet. Blandt de udstillede genstande findes hans spishue fra Livgarden.

BUDGETSKABELON, PROJEKTTILSKUD

Det er en forudsætning for udbetaling af Københavns Kommunes projekttilskud at tilskudsmodtager udarbejder et budget, der er opstillet i overensstemmelse med denne budgetskabelon. Budgettet kan indsendes i andre formater så længe det afspejler skabelonens opbygning. Budgettet skal godkendes af Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Aflyses eller ændres væsentlige dele af projektet skal budgettet revideres og sendes til Kultur- og Fritidsforvaltningen med en forklaring på ændringerne. Ændringerne og det reviderede budget skal godkendes af Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Det senest godkendte budget skal sidenhen anvendes som grundlag for regnskabsaflæggelse, og væsentlige afvigelser fra budgettet skal årsagsforklares (se vedlagte regnskabsmodel og -instruks).

Tekst i kursiv er vejledningstekst.

Tilskudsmodtagers navn: Livgardens Historiske Samlings Venner
CVR/CPR: 39806533
Projektets navn: Særudstilling om Prins Aage til Danmark og andre danske legionærer – anbefalet af H.K.H. Prins Joachim

Projektperiode: <i>Projektperioden er lig med udgiftsperioden, dvs. den starter når de første udgifter afholdes og slutter, når den sidste udgift er afholdt.</i>

Indtægter <i>Posterne er eksempler, der kan ændres efter behov.</i>	Budget	Budget året før <i>(hvis der er givet tilskud året før)</i>	Notér om beløbet er ansøgt eller allerede bevilliget.
Tilskud fra Københavns Kommune	4.000.000		Ansøgt nu
<i>Øvrige tilskud, specificeret (herunder øvrige tilskud fra Københavns Kommune, fra fonde, sponsorer mm.)</i>	<i>(ansøgt ikke bevilget endnu)</i>		
a) AP Møller	3.000.000		
b) Lauritzen Fonden	3.000.000		
c) Augustinus Fonden	3.000.000		
d) Louis Hansen Fonden	3.000.000		
e) Ny Carlsberg Fondet	2.000.000		
f) Knud Højgaards Fond	1.500.000		
INDTÆGTER I ALT			

Udgifter (DKK)	Budget
Projektstyring og koordinering	192.500
Produktion af udstillingselementer, overordnet struktur samt montere	3.025.000
Grafisk produktion af grafisk montage	275.000
AV- Løsninger. Skærme, projektorer og styring	1.925.000
AV- programmering og filmredigering	825.000
Produktion af indhold, programmering og tests	797.500
Dioramer og interaktionselementer	1.375.000
Lys- og lyd systemer	742.000
Lys -og lyd programmering	302.500
Levering og montering. Montage og udstillingsopbygning samt transport og logistik	632.500
Honorar- udstillingsdesign, grafisk design samt koordinering og tilsyn	1.485.000
Projektleder/ udstilling (01.10 2022-30.06 2023)	629.200
Indholdsproducent/ konsulent/udstilling (01.01 2023-30.06.2023)	484.000
Fotograf og billedbehandling	242.000
Katalog- opsætning, tryk, grafiker, korrektur og redaktion	192.500
APP- udvikling	275.000
Transport og forsikring af genstande	275.000
Omrokering af kanoner (i Kanonhallen/ Krigsmuseet)	88.000
Oversættelse (fransk/ engelsk) af udstillingstekster, APP- indhold og katalog	275.000
Rejseomkostninger (DK- Fremmedlegionen)	27.500
Elektriker	27.500
Tekniker/ Alarmer (tilslutning til Nationalmuseets system)	55.000
Reception/ udstillingsåbning	33.000
Samlet budget beløb (inkl. moms og inkl. overhead på 10 %)	14.181.200

RESULTAT	
-----------------	--

<p>Kommentarer/forbehold:</p> <p>Nærværende projekt søges bevilget i 2022 for gennemførelse i 2023 /2024 (se venligst vedhæftede projektbeskrivelse).</p> <p>Projektledelsen vil ultimo oktober gennemgå foreløbige svar fra ansøgte fonde. Ansøgte fonde vil løbende blive orienteret om bevillinger modtaget i projektet- første gang ultimo oktober 2022.</p> <p>Projektet gennemføres i samarbejde med Krigsmuseet, med Livgardens Historiske Samling som projektledelse. Efter gennemført udstilling vil Livgardens Historiske Samling få overdraget al det nye inventar, hvilket vil betyde et betydeligt løft for museet i årene fremover.</p>
--